

so bili od breznajčajnih mlačnežev zasmehovani. Nemci so imeli na take slovenske breznajčajneže velik vpliv, in žal, da je bilo med temi tudi mnogo učiteljev, ki so njim bili slovenski duhovniki zopereni. Ti narodni Iškarjoti so dobivali posebne nagrade, da so ljudi odtujevali slovenskemu duhovniku in s tem tudi slovenskemu narodu. Na ta način se je slovensko ljudstvo vsled dobro plačanih Iškarjotov posebno v bližini mest in ob mejah vedno bolj ponemčevalo. Marsikateri slovenski kmet, ki je preveč dal na hnavsko nemško hvalisanje in se dal zapeljati, je izgubil svoje posestvo, ki je prešlo v nemške roke. Mnogo slovenskih posestnikov je tako izgubilo svojo domovino. — Ako bi bil Lichtensteinov šolski zakon v nekdanjem avstrijskem parlamentu sprejet, bi imeli duhovniki več vpliva na razvoj slovenskega jezika v šoli, narodna zavest bi bila med ljudstvom

ostala močnejša in ljubezen do slovenske zemlje bolj goreča in požrtvovalna. Ne bi bilo toliko nemškutarjev in ti ne bi imeli toliko moči. Na ta način bi bila Koroška ostala bolj slovenska, obenem bi ostali obmejni kraji na Slovenskem Štajerskem kakor Sobota, Ivnicca (Eibiswald), Travnik (Wies), Arvež, Spielfeld, Cmurek ter Radgona slovenski ter bi imela naša Slovenija večji obseg. Iz tega vidimo, kako pogubonosni je bil liberalizem za slovensko ljudstvo, ker mu je vzel z versko zvestobo tudi narodno zvestobo ter ga tako zaslužil močnejšim sosedom, nemškim in laškim. Velik, nenadomestljiv pomen slovenske duhovščine za slovenski narod tudi pojasnjuje dejstvo, da so bili na Koroškem, ko je po plebiscitu pripadla Avstriji, najprej in najbolj napadeni slovenski duhovniki. Naša zgodovina spričuje, da je slovenska duhovščina vedno stala na braniku slovenstva.

LUSTERI
bogata izbira
okusna izdelava
ugodne cene
domača lovarna
Ivan Paspas i sinovi, Zagreb
Cenike pošljemo na zahtev

praznovali v nedeljo 15. novembra. Topiči sicer niso pokali in zvonovi niso pritrkavali, zato pa je bila cerkev znotraj lepo okrašena in petje je bilo posebno slavnostno. Cerkvica je bila polna dopoldne in popoldne. Tudi pri darovanju se je nabralo več kot lani. Po večernicah je predaval g. sodnik Rant Lojze o pravedanju in pokazal na resničnih zgledih, s kakšnimi stroški in sitnostmi je združena vsaka pravda. Taka predavanja so res poučna in so mnogi g. sodnika vprašali za kakšno pojasnilo ali svet. Drugo nedeljo (22. nov.) je g. Slapšak Fr., visokošolec razlagal lepe skioptične slike o Poljski državi. V soboto 5. dec. smo v Slomšekovem prosv. društvu (Nikolčeva 10-I) pričakali ob 7. uri Miklavža.

DRUŠTVENE VESTI

Tiharje. Na željo mnogih, se je s prvo decembrsko nedeljo odprla v kaplaniji Čitalnica v kateri bo vsem, ki radi čitajo, v bodoče vsako nedeljo dopoldne na razpolago številno časopisje. Pri sedanjih velikih poplavi časnikov je posamezniku nemogoče naročiti vse liste. Zato bo lahko dobil vsak to, kar bo želel, v Čitalnici, samo poslužite se je pridno. — Ne pozabite tudi na knjižnico, ki je sedaj na novo urejena in založena z mnogimi novimi knjigami.

Marija Snežna. Kar smo že dolgo želeli, se je uresničilo. Ustanovili smo pevski odsek Prosvetnega društva in to pod vodstvom našega organista g. Jožefa Borovinšek. To se je zgodilo na dan praznika cerkvenega petja t. j. sv. Cecilije 22. novembra 1936. Ta dan se je pokazalo, kaj premore peščica cerkvenih pevcev. Pri rani sv. maši smo imeli skupno sv. obhajilo ter tako ubrano cerkveno petje, da so bili vsi polni hvale. Za prireditev popoldne je bil slededci spored: govor, vesela igra »županova Micka« in med odmori lepe narodne pesmi. Hvala vsem,

kateri so na katerikoli način kaj pripomogli. — Bog živi!

Slovinci v Zagrebu. Drugo obletnico, kar imamo redno službo božjo pri sv. Roku, smo

Odprta noč in dan so groba vrata.

Troblje pri Slovenjgradu. Smrtna kosa je spet zavihnela svojo jekleno koso. To pot je pretrgala nit življenja, v najlepši mladosti 27 let, pridnemu delavcu tukajšnje tovarne kos, Francetu Breznik. Ko je 19. nov. prišel na delo ob 5. uri zjutraj, je imel opravka s transmisijo. Zgrabilo ga je jermenje, kjer je obvisel; kljub takojšnji pomoči dveh delavcev, ki sta tudi delala v tovarni. Nezvestnega so prepeljali po odredbi zdravnika dr. Poharja, ki je bil takoj na licu mesta, v bolnico. Umrl je, ne da bi se zavedel, ob 2. popoldne. Rajni je bil zvest čitatelj »Slov. gospodarja«, miroljuben, tih in blag mladenič. — Umrla je 19. nov. blaga žena Antonija Lakovseh v 65. letu starosti. Kolikim bol-

nikom je ona postregla, vedo prav mnogi, saj je bila daleč na okrog znana. Botra je bila tridesetkrat, samo družini Jakob Ferik iz Pameč, 15 krat. Naj v miru počiva, preostalim naše sožalje.

Sv. Lovrene v Slov. goricah. Poslovil se je za vedno od nas zavedno katoliški mož, trgovec, gostilničar in posestnik Ivan Podhostnik. Za njim ne žaluje samo njegova blaga in dobra žena ter otroci, marveč cela župnija in občina Juršinci. Rajni si je pridobil velike zasluge kot župan bivše občine Dragovič in kot odbornik občine Juršinci. Pokojni je bolehal že več let na želodcu. Moral je na operacijo dne 28. oktobra v bolnico v Ormožu. 7 dni po operaciji se je

Psček preprečil samomor

Zena nekega varšavskega kinematografskega podjetnika, ki so ga bili zaprli zaradi goljufije z menico, je hotela izvršiti samomor in vzeti še svojega otroka s seboj v smrt. Ko se je pa pripravljala, da otroka usmrti, jo je napadel njen jazbecar in je s krepkimi ugrizki otroka, svojega tovariša pri igri, tako dobro branil, da je morala mati svoj prvotni načrt opustiti. Ko se je nekaj pozneje zaprla z otrokom v kuhinjo in odprla plinško cev, pa je začel psček spet tako žalostno tuliti, da so prihiteli sosedi, vlomili in v zadnjem trenutku rešili mater in otroka.

Takrat se je oglasilo in v hipu je stal pred njo Janez.

»Lenčka, kako da si prišla?«

Pogledala mu je pri luči v obraz.

»Kako si shujšal. Jest si sem ti prinesla. Ze štiri najst dni si tukaj. Menda nisi nič jedel.«

Janeza je ganila njena skrb.

»Veš, da sem te vesel. Le škoda je, da si prišla ravno danes, ko so vozili Preskarjevi drevje. Tile sledovi od tira do desetega drevesa po celem me lahko izdajo. Pa vem kako bom naredil. Splezal bom na drevesa, iz enega na drugega in jih bom stresel. Nihče se ne bo čudil!«

Lenčka je trepetala zanj. Rada bi mu povedala, kaj veselega, pa ni vedela ničesar takega. Nenadoma je začutila, kako je prišla prazna. Ponudila mu je košarico.

»Pojdi boš pogledala, kje sem. Če te zebe v noge, pa giblji s prsti!«

Ganila jo je njegova nežna skrb. Ko je bil sam tako reven in zapuščen, pa ima za njo toliko bogastva, ljubezni.

»Sem stopi in poglej!« Zlezal je po klinih lestvice, ki si jo je naredil, dva metra globoko in pripalil košato tresko, da je ves prostor razsvetlila.

»Joj, kako je strašno! Pa tu notri si noč in dan?«

»Tebi se zdi, ko nisi vajena. Meni pa ni nič!

Kurim si in dremljem. Prostor je velik. Kar cel plast slame imam za ležišče.«

Splezal je nazaj in dejal v šali:

»Vidiš, lansko leto sem tu volke lovil, zdaj pa mi je volčja jama za izbo. Vse pride prav. Po cerkvi mi je dolgčas. Sicer pa gre.«

»Lačen nisi?« se je brigala Lenčka.

Janez se je smejal in se šalil:

»Puško imam. Če vidim zajca skozi luknjo, pa ga ustrelim. Godi se mi, kakor gospodu.«

»Kaj pa strah po noči te ni, da bi volkovi prišli in te raztrgali?«

Položil ji je roko na ramo in jo potolažil:

»Volkov letos ni. Lisica pač pride včasih na streho, pa se ne vdere, ker je z lesa. Lani je bila iz vejevja. Noč je že, morala boš iti. Spremil te bom na Javorje. Posveti, da bova hodila po tvojih stopinjah, da ne bo preveč razhojeno, bi težje zamel.«

Lenčka mu je branila:

»Janez, boljše, če ne greš! Ostani tu! Kaj če kdo pride po tej poti?«

Vzel ji je svetilko iz rok in svetil, z drugo roko pa držal Lenčko za roko in jo vodil. Tema je bila kot v rogu. Sova je skovikala in vriskala. Lenčke je bilo groza noči in sov.

»Oh, Janez, če bi bila sama, bi umrla od strahu v tej temi. Zdaj se pa nič ne bojim, ko si ti pri meni!« je zatrjevala, vendar ji je drgetalo vse telo.

Vse vrste štampiljk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor in Ptuj.

počutil prav dobrega, 8. dan pa je nenadoma oslabil. Ko je uvidel, da se mu bliža smrt, si je zaželel domov, kjer je mirno v Gospodu se ločil od svojih otrok in žene. Kakršno življenje, takšna smrt. Preden je šel na operacijo je sprejel sv. zakramente in tudi doma je prejel zakrament sv. poslednjega olja. Zapustil je zvestoljubečo ženo Ursulo in devet otrok, od katerih sta že 2 preskrbljena, eden študira učiteljske, ostali so pa doma pri mami. Na njegovi zadnji poti 8. novembra ga je spremljala velika množica ljudstva, sosedov in trgovcev iz Ptuja. Ganljivo je zapel lepe žalostinke cerkveni pevski zbor pod vodstvom domačega organista g. Snuderla. Ob odprtem grobu se je poslovil s prisrčno ganljivimi besedami od dragega pokojnika domači g. župnik Neudauer. Blagi rajni naj počiva v miru. Užaloščeni ženi in otrokom naše sožalje!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Pokosila je smrt in nam ugrabila g. Franca Bezjaka, veleposestnika v Moškanjcih. Pokojnik ni bil cenjen samo med domačini, temveč je bil znan daleč okrog. V po-

vojni dobi je bil načelnik gasilske čete v Moškanjcih, v kateri je deloval 31 let od ustanovitve. Udeleževal se je tudi v Konjerejskem društvu, ki mu je bil več let predsednik. Nekaj časa je tudi bil potem župan in odbornik združene občine Sv. Marjeta. Rajni Bezjak je imel za vsakega prijazno besedo. Mnogim viničarjem in bajtarjem je dal kose zemlje, da so si pridelovali kruh, v sili je pomagal vsakemu. Ljubil je svojo domačo grudo. Zadržal pot ga je peljala med njive, potem se je podal v občinski urad, kjer mu je postalo slabo. Zadel ga je kap. Previden s tolažili sv. vere se je drugi dan ločil od svoje družinice; umrl je v 58. letu starosti. Spremlili smo ga k večnemu počitku v nedeljo 29. t. m. ob 3. uri popoldne. Njegovega pogreba se je udeležila skoro polovica Smarjetske fare. Ob krsti ga je spremljalo nad 200 gasilcev, domačih in okoliških. Na njegovem domu se je v njegovem imenu poslovil od sorodnikov in vaščanov Veseljak Franc, posestnik v Moškanjcih. Njegove zasluge je orisal naš župan Ivan Muhič. Pri odprtem grobu pa je tolažil njegove ostale domači župnik gosp. konzist. svet. Ivan Sketa. Njegovo delovanje kot gasilca je proslavil načelnik ptujske gasilne župe. Zaigrala mu je tudi gasilska godba. Lepe pesmi je zapel domači pevski zbor. Počivaj v miru mož-poštenjak! Preostalim naše sožalje!

ter ob tej priliki obdaruje revno šolsko dečo s toplim perilom in drugim. Društvo prosi spoštovano prebivalstvo, da isto podpre v tej gotovo človekoljubni ideji z darovi.

Gomilsko. Staro Gomilsko se podira. Pred kratkim je padel zopet eden izmed zadnjih še preostalih stebrov stare Gomilske: zapustili sta nas »naši gospodičniki«. Vsak Gomiljan ve, koga s tem mislimo, ker jima nihče ni drugače rekel kakor »gospodičniki«. In res gđč. Mikličevi sta si ta lepi naslov tudi v polni meri zaslužili, saj sta bili najboljši učiteljici in vzgojiteljici naših otrok. Učiteljevali sta tukaj ena 33, druga celo 39 let v največje zadovoljstvo prebivalstva. Našim otrokom sta bili kakor materi, marsikateremu otroku celo boljše od matere. Zdaj odhajata v zasluženi pokoj v Ljubljano. V nedeljo 22. novembra smo se od njiju poslovili. Velika množica ljudstva, ki se je udeležila slovesa, nam priča, kaj smo z njima izgubili. Izguba je zaenkrat nenadomestljiva. Staro Gomilsko gre v zaton, na obzorju se že kaže novo: Bog ve, ali bo boljše od starega...

Male dole pri Vojniku. Iz zgodovine našega kraja je nekaj vredno zabeležbe. Od posestnika štefana Vrbiča navzgor proti jugovzhodni strani je z gozdom poraščen hrib, imenovan »sturnuše«, kjer pripovedujejo po ustnem izročilu, da je bil grad. Razrušen je bil ist časno, kakor oni pri Sv. Tomažu nad Vojnikom. Sedaj ni nikakega sledu več o kakem zidovju. Morda pa je kaj zasutega pod zemljo, kar bi se dalo spraviti na dan. Na posestvu Naglič Andreja se domneva, da se v zemlji nahaja živosrebrna ruda. Svoj čas je nekdo v bližini že kopal z dvema delavcema; ker pa ni našel ničesar, je prenehal. Ako bi gospodje, ki imajo denar, si to ogledali ter dali strokovno preiskati, bi menda trud ne bil zaman. Večinoma po vseh župnijah so se to leto spominjali velikega svetniškega škofa Antona Martina Slomšeka, ki je za naš narod storil toliko dobrega. Častno je za našo župnijo Novo cerkev, kjer je Slomšek več ko pred sto leti kaplanoval. Tudi našo vas Male dole je obiskal, kakor pravijo, ko je podell sv. zakramente pračedu sedanjega gospodarja g. Gašparja Špes. Naj bi se vsi zavedali, kako velik pomočnik in priprošnjik nam bo Slomšek, saj je osebno deloval med nami. Prosimo in združimo vse svoje molitve, da ga častimo že kmalu kot svetnika.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Občinske volitve so za nami. Kakor večinoma drugod, tako je tudi pri nas zmagala lista JRZ z veliko večino glasov. Padla je trdnjava JNS v metropoli Slov. goric popolnoma po svobodni volji volilcev, ker se je našemu ljudstvu že gabilo strahovanje in komanda JNS štaba. V zvezi s tem volilnim porazom so se JNS-arji v svoji jezi začeli posluževati bojkota vseh obrtnikov, gostilničarjev in trgovcev, kateri so volili listo JRZ. Mi okoliški kmetje, delavci in obrtniki bomo pa tako-le storili: Ako se napovedani bojkot, ki se je deloma že začel v trgu, izvedel, bomo si mi dobro ogledali, v katere odvetniške pisarne,

trgovine in gostilne bomo zahajali in katerih obrtnikov se bomo v bodoče posluževali. To navodilo naj velja za vse fare v Slov. goricah, posebno pa za trg in okolico. Gospoda iz vrst skrahirane in zapuščene JNS-arske stranke pa naj se zaveda, da je tudi ona živel na račun takozvanih okoliških beračev in siromakov, kateri so jim znani in dobri samo takrat, kadar so jim denar nosili in jih v tem oziru gospodarsko podpirali. Mi kmetje, delavci in obrtniki iz Slovenskih goric sprejmemo to nam vrženo bojno rokavico. V bodoče se bomo posluževali samo naših društev, pisarn, gostiln, trgovin ter obrtnikov.

Loče pri Poljčanah. Občinski odbor društva Rdečega križa v Ločah si je nadel nalogo, da v proslavo enoletnega obstoja priredi v nedeljo 20. decembra t. l. »Božičnico« v šoli v Ločah

Ko sta dosegla vrh, je Janez stisnil Lenčino roko in jo ostavil brez besede. Premagal ga je jok.

Na Preski so popevali fantje...

Lenčka je pridirjala vsa vroča in zasopla do Osojnikovega križa, ko jo je preplašilo žvižganje. Napela je uho in se ustavila.

»Pavle gre na Gore! Skupaj ne smeva priti.« Počakala je malo in pomolila raztreseno pod križem, potem pa je počasi stopala proti domu. Žvižganje je utihnilo pri hlevih. Obstala je in počakala, da bi slišala, če se bodo vrata odprla. Zaškripala so v tečajih in glasovi so se zaslišali.

»Pavle!«

Tiho se je pritipala ob steni do praga.

»Si ti, Lenčka?« je spraševala Mara skrbno, šepetaje.

»Ja sem! Kaj je?« je dihnila Lenčka.

»Pavle je prišel. V kuhinjo pojdi, umij se in umiri, da ne bo vedel, da te ni bilo doma.«

Lenčka se je res izmuznila neopaženo v kuhinjo.

»Kako mu je?«

»Veš, Mara, ne moreš si misliti. Dva metra pod snegom, v volčji jami! Pa tema in sove...« je tarnala in se razpravljala.

»Da je le na varnem!«

»O, tisto pa je. Pameten bi moral biti, kdor bi ga iztaknil.«

Malo so še posedele, potem pa je Lenčka vstala: vstala:

»Grem v sobo, drugače se bo čudil, da me nič ni.«

»O, Lenčka kod pa ti?« jo je viharno pozdravil. Od njegove nežnosti in otroškosti je malo ostalo.

»I, spala sem. Zdaj je čas, ko je tako vreme,« je lagala.

Pavle pa ni verjel:

»Boš ti, navihanka! Bogve, kod ti hodiš!«

»Kakor da bi kaj sumil!« ji je vpadlo, pa je še bolj živo zatrdila:

»Nisem bila nikjer. Spala sem, če hočeš vedeti.«

Pavle pa le ni hotel verjeti:

»Zakaj je pa danes Mara krave pomolzla?«

Lenčka je zardevala in ostrmela. Odkod ve to? »S Tončko sta govorila sedaj in ti je rekla, da me ni doma, ko ni vedela.«

Pavle je segel vmes:

»Nič ni res! Jaz vem, da pri vas ti molzeš!«

Lenčko je izdala zadrega, čeprav se je branila še vedno.

Pavle je kmalu zopet odžvižgal.

Drugi dan sta stari in sin z Javorja zopet smučala drevje domu. Predpoldne sta naredila eno vožnjo, popoldne pa drugo. Sneg je bil južen in se je kopicil na drevo.

Mačkino maščevanje

V majhni vasi v poljskem vojvodstvu Kielcu je imel neki kmet mačko, ki jo je vedno mučil na vse mogoče načine. Pa je mož legel na svojem vrtu v senco. To je mačka videla in kakor da je čakala samo na ta trenutek, se je tiho pripizlila do njega in mu z nenadno besnostjo zasadila zobe v grlo. Z obupno močjo je mož poskušal, da bi se otrešel pobesnele živali, a zaman. Sosed, ki so slišali njegovo grgranje, so prihiteli na pomoč, a tudi njim se je šele po dolgem naporu posrečilo, da so mačko odtrgal od grla.

ČITAJTE „NEDELJO“!

(Dalje sledi.)